

I am here / Tu sam

Kraš, Lara

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:188691>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI

ZAVRŠNI RAD
I AM HERE / TU SAM

Zagreb 2024.

Mentor:

Prof. art. Neven Bilić

Student:

Lara Kraš

SADRŽAJ

Uvod.....	3
Ideja.....	4
Tehnika / Nastajanje.....	5
Zaključak.....	7

UVOD

Zanimanje za prostor i njegov utjecaj na nas uvijek je bio važan dio mog rada i skulpture općenito. Radovi koji koriste prostor kao svoju primarnu potrebu za postojanjem. Skulpture uvijek ovise o prostoru i postavlja se pitanje mogu li uopće postojati bez njega. Kontekst prostora utječe na našu percepciju. Tjelesni i metaforički aspekti mjesta oblikuju našu individualnu i kolektivnu svijest. Veličina skulpture i njezin materijal uvijek igraju važnu ulogu u njezinoj realizaciji. Treba li biti velika ili mala? Treba li zauzimati puno prostora ili gotovo nimalo? Utječe li težina na krajnju vrijednost rada? Znači li ako je nešto teže da je i vrijednije ili je čista ideja u našem umu dovoljna za njegovo postojanje? Nešto što zauzima prostor više nije samo proizvod drugačije, daleke stvarnosti, već jest ovdje, prisutno s nama, mijenja naš dojam o ambijentu. Ovo je postala najveća prednost skulpture, ali i njena primarna slabost. Jer sve što nam je na putu postaje smetnja, problem. Uvijek postavlja pitanja gdje ju staviti, kako ju transportirati i bi li itko, osim samog autora, bio voljan preuzeti te probleme na sebe.

IDEJA

Kroz te sam se misli zainteresirala za objekte na napuhavanje i njihovu praktičnost u odnosu na standardnu skulpturu. Ideja nečega toliko velikog i monumentalnog u jednom trenutku, a malog i gotovo uvenulog u drugom. Zanimalo me kako je zapravo više ničega i praznog prostora nego same materije u takvom objektu. Realizacija takvog rada činila se idealna za moju Erasmus mobilnost na Akademiji likovnih umjetnosti u Pragu 2024. Moja prisutnost u Pragu učinila me stanarom tuđeg prostora u posuđenom vremenu. Stranac koji širi svoju korov u nečijem vrtu i što je više vremena prolazilo puštala sam sve više korijenja. Što više sjećanja i iskustva sam imala, to sam se više usadila u tuđi prostor, utječući na njihovu percepciju mene i našeg zajedničkog teritorija.

Ovako sam i odlučila izabrati motiv trnja za svoj objekt na napuhavanje. Simbol nečega što se neprestano širi prostorom poput nametnika. Kontrast nečega šiljastog i izdrživog prikazanog kroz nešto lagano, što ovisi o zraku, kojeg u jednom trenutku ima, a u drugom nema. Cvate kad je napuhano, a vene kad je ispuhano.

Kroz istraživanje i konzultacije s profesorima i kolegama, inspirirao me češki umjetnik Epos 257. Riječ je o jednom njegovom radu u javnom prostoru koji je spomenut u knjizi *Nádech výdech* Jana Charváta. Umjetnik je postavio 15 metara visoki objekt na napuhavanje iznad otvora zraka od metroa koji ga je ujedno i napuhao. Ovo me potaknulo na razmišljanje u smjeru ne samo zauzimanja prostora već i oko "krađe" tog neiskorištenog zraka.

TEHNIKA

Materijal i alati također su bili nađeni ili posuđeni od ljudi oko mene kao dodatna naznaka mog parazitiranja nad drugima u našem zajedničkom prostoru u koji se pokušavam asimilirati.

Materijal koji sam odabrala za realizaciju svog objekta bila je pronađena tamnozeleno-cerada, koja podsjeća na materijal koji se inače koristi za objekte na napuhavanje. Trebalo ga je iskrojiti u cilindrične segmente s pričvršćenim stošcima koji predstavljaju šiljke. Razdvojila sam objekt na 5 cilindričnih dijelova spojenih pod različitim kutovima kako bi se formirao hirovitiji smjer kretanja, od kojih je posljednji komad jedan veliki šiljak. Nakon što su oblici izrezani, spojila sam dijelove zagrijavanjem plastike s pomoću fena na vrući zrak. Šiljke sam također napravila zagrijavanjem plastike, ali sam ih zbog lakše kontrole odlučila zašiti na cilindrične dijelove u različitim oblicima i veličinama. Rezultat bilo je trnje dugačko 5 metara koje dobiva svoj pravi oblik kada se postavili i napuni. Tamo sam ga postavila tako da se širi kroz ulaz u klasu. Interaktivno gotovo blokira put svakome tko ulazi u prostor. Najveća pitanja tijekom rada bila su kako proizvesti ovako nešto samo s pronađenim materijalima? Kako ga napuniti zrakom? Kako natjerati da raste? Ali također je li ga potrebno napuhati? Je li ispuhana forma dovoljna?

Problem kako napuhati objekt bez industrijskog ventilatora i s limitiranim resursima riješila sam tako što sam skulpturu napunila balonima koje su napuhali moje kolege iz klase. Tako sam “ukrala” i njihov zrak, a ne samo prostor, a ujedno su i oni bili ključan aspekt realizacije mog rada.

ZAKLJUČAK

Po završetku projekta bila sam zadovoljna rezultatom jer je to bio izazov za mene i drugačiji pristup koji još nisam koristila u svom stvaralaštvu. Novi prostor i nova iskustva potaknuli su me na stvaranje nečega izvan mojeg tipičnog načina rada. Shvaćam da stvaranje ovakvog objekta zahtijeva visoku produkciju i zadovoljna sam s postignutim s obzirom na uvijete koje sam imala. Voljela bih dalje eksperimentirati u ovom smjeru i poboljšati tehniku u budućnosti i možda pronaći bolja rješenja. Tema prostora će me i dalje zanimati u mom radu pa ću i dalje istraživati njegovu važnost u odnosu na umjetnost kroz druge tehnike i vizualne prikaze.

